

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

VREM ȘCOLI CONFESIONALE

— GLASUL PREOȚIMII NOASTRE —

Adunarea generală a „Asociației clerului Andrei Șaguna” din eparhia noastră, ținută luna trecută la Huedin, s'a încheiat cu votarea unet *Moțiunii*, asupra căreia se cuvine să zăbovim mai îndelung, dată fiind importanța ei bisericească.

Concentrată în 21 puncte, precis și limpede formulate de către distinsul președinte al secției eparhiale, pâr. consilier *Dr. Seb. Stanca*, *Moțiunea* aceasta se înfățișează ca un fel de *catehism* al revendicărilor esențiale bisericești din zilele noastre. Înțelegem al revendicărilor Bisericii din *Ardeal și Banat*, care avându-și concepția ei originală, izvorâtă dintr'o lungă și glorioasă tradiție, cu privire la rostul său în Stat, se deosebește în multe probleme de atitudine clerului din celelalte provincii mitropolitane.

Ne vom opri înainte de toate la dezideratul însemnat al *școlii confesionale*. Preoțimea vizează aici Decretul-lege din anul trecut, elaborat de P. S. nostru Episcop *Nicolae Colan*, prin care se hotără trecerea a câte unui liceu sau școli normale de stat din fiecare centru eparhial, sub conducerea directă a Bisericii. Spre surprinderea noastră legea aceasta înțeleaptă n'a fost pusă în aplicare nici până astăzi, deși s'au făcut numeroase intervenții din partea ierarhiei și a organizațiilor bisericești de dincoace de Carpați. Și faptul este cu atât mai neînțeles, cu cât se știe că *ideea revenirii* la școala confesională a fost proclamată chiar de către M. S. Regele Carol II-lea în cuvântarea memorabilă rostită cu prilejul centenarului Seminarului central din București. Luminatul Suveran spunea atunci, că rostul seminariilor de 8 clase secundare din vechiul regat a încetat, urmând ca ele să fie prefăcute în *licee* obișnuite, puse sub autoritatea Bisericii. Aceasta pentru motivul, de a da tineretului o educație

mai îngrijită, în spirit religios-moral, așa cum se face în școlile confesionale ale minorităților etnice din țara noastră.

Biserica a fost fericită să vadă consacrată concepția ei școlară chiar de către marele cârmuitor al Statului, și nu mai avea de acum nici o îndoială, că odată legea promulgată și publicată, ea va fi tradusă în realitate fără nici o întârziere. Iată însă, că nu s'a întâmplat astfel, deoarece în culise au intervenit acțiunile unor factori interesați, ușor de identificat, cari au reușit să împiedice înfăptuirea unei reforme atât de necesare și binefăcătoare.

Vrem să credem, în adevăr, că e vorba numai de o împiedicare temporară, și nu de o zădărnire definitivă, atâta vreme cât reforma a pornit dintr'o *augustă inițiativă regală*.

Aceeaș soartă regretabilă a avut-o și Decretul-lege privitor la *învățământul teologic*, prin care *Academiile teologice*, de tip ardelean, erau ridicate la rangul de Facultăți, și generalizate pe țara întreagă, ca școlile cele mai corăspunzătoare pentru pregătirea clerului pastoral. Ceva mai mult: prin legea de raționalizare a *învățământului superior* *Academiile teologice* au fost scoborâte la un fel de „școli speciale” inferioare Facultăților.

Aceasta fiind trista realitate, nu-i nici o mirare că preoțimea ardeleană își manifestă toată mâhnirea ei față de asemenea atitudini, ce se pun de-acum zădărnicește în revindicări ale Bisericii. Ea însă nu poate renunța la susținerea lor hotărâtă, fiindcă își dă seama că ar însemna să dezerteze dela una din cele mai sacre datorii, ce-i revin față de viitorul instituției dumnezeiești în slujba căreia stă. Va lupta deci cu toată energia și cu toată încrederea în triumful definitiv al idealului sfânt ce o încălzește. Mai ales, că în acest câmp de acțiune

are în frunte pe inșiși *Arhieriei săi*, cari n'au încetat o clipă a-și pune la contribuție prestigiul și autoritatea lor, spre a face să biruie punctul de vedere al Bisericii, concretizat în legi pozitive de stat.

Faptul că avem un nou Patriarh în persoana venerabilă a I. P. S. *Nicodim*, pe care-l cunoaștem ca un strălucit apărător al pregătirii clerului prin Biserica deoparte, iar de alta ca un minunat promotor al educației tineretului fărăi în spirit religios — ne dă dreptul să credem, că nădejdiile clerului ardelean pot fi îndeplinite.

Suntem în vacanțele mari, când se fac de către Ministerul Educației naționale preparatiunile necesare pentru deschiderea unui nou an școlar în toamnă. Se lucrează la diferite reforme, programe și revizuirii de legi. E deci momentul să se intensifice stăruințele Bisericii, prin organele ei conducătoare, sprijinite de cler și mireni, ca legea *Academiilor teologice* și a confesionalizării școlilor secundare, să fie pusă în aplicare pe ziua de 1 Septembrie a. c.

Iată lozincă bisericească a acestor luni de vară!

Un dar al I. P. S. Patriarh Nicodim pentru Români din Secuime. În urma apelului d-lui prof. M. Șerban, subsecretar de stat la agricultură, pentru ridicarea unei biserici ortodoxe în Tușnad din Secuime, I. P. S. Patriarhul *Nicodim Munteanu* a scris Lei 35.000 adică salariul pe prima lună ca Patriarh al Bisericii române ortodoxe.

I. P. S. S. a scris pe apel rezoluția următoare:

„13 Iulie 1939. Sunt foarte bucuroși că se poartă atâta interes de bunăstarea religioasă a poporului. Din partea mea — pe lângă binecuvântare, — dăruiesc salariul meu pe prima lună a funcțiunii mele ca Patriarh al României, adică Lei 35.000. Dumnezeu să binecuvinteze opera începută.”
+ NICODIM”

D-l M. Șerban a hotărât ca această rezoluție să fie păstrată și așezată în ramă în viitoarea biserică.

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secția III, sub Nr. 111—1938.

„Și punându-și Pavel mâinile peste ei, a venit Duhul sfânt peste ei și grăiau în limbi și prorociau. Și erau de toți ca la doisprezece bărbați.”

Fapte 19, 6—7.

EVANGHELIA

Matei 14, 14—22.

Belșug de pâne...

E visul mulțimei nevoiașe, oropșite de toate nedreptățile și lăcomiile, e visul vremii, care trăește în concepția materialismului istoric și e călăuzită de lozincă spațiului vital. În această ipoteză, de înmulțitor al pâinei, toți îl vreau rege pe Hristos. Ispitindu-l, Satana i-a zis: „fă din pietri pâne...”

Dumnezeu face pânea dintr'un grăunte putrezit. Ostenelilor omenești se adaugă darul Lui ceresc, ca să se ridice, pe lanuri întinse, în aurul spicelor de grâu, pânea cea de toate zilele a oamenilor.

Ce n'ar fi putut face Mântuitorul ca cei cinci mii de bărbeți hrăniți în mod miraculos? Ca unul s'ar fi ridicat la comanda Lui, ca să fie cel mai formidabil zbiciu al nelegiuirii. Dar n'a venit să distrugă, ci să îndrepte. N'a venit să brutulizeze, ci să îndumnezeiască.

Deaceea a dispărut din mijlocul mulțimei entuziasmate prin belșugul pâinii. Toți acești oameni trebuiau să rămână singuri cu gândurile lor. Trebuia să-și dea seama, că au primit și o altă pâne, netrecătoare, dătătoare de viață deplină, vecinică. Aluatul dumnezeiescilor Lui învățături trebuia să patrundă frământarea lor sufletească.

Dela spicul de grâu și dela simonchin au învățat să știe, că Dumnezeu e dătătorul de pâne. Cel ce a înmulțit pânea pentru hrana lor nu putea fi decât un trimis al Lui, mai puternic decât profeții, Mesia.

Prin săvârșirea minunii, Mântuitorul n'a vrut o răsturnare externă a ordinii sociale, ci una sufletească, pe care să o producă sfintele Lui învățături.

E singura modalitate de a asigura pânea din belșug oamenilor. Darului lui Dumnezeu și rodniciei ogoarelor trebuie să se adauge duhul creștin al celor ce muncesc și culeg rodul. Nici cea mai desăvârșită organizație socială nu valorează, cât omenia celor ce își hrănesc sufletul cu cuvântul lui Dumnezeu și cu pânea sf. cuminecături.

I. G.

Modificarea deciziei privitoare la sectele religioase.

Ministerul cultelor a întocmit o decizie nouă privitoare la reglementarea asociațiilor religioase și interzicerea sectelor, purtând Nr. 31999 1939 și fiind modificarea celei din 14 Iunie 1938.

Noua decizie stabilește că sunt cu desăvârșire interzise sub sancțiunea pedepselor prevăzute în Codul Penal și legilor pentru aplicarea ordinii în stat: Asociațiile religioase, care prin doctrina și practicile lor rituale aduc atingere legilor de organizare a statului și instituțiilor sale, contravin bunelor moravuri, ordinii și liniștii publice. Acestea sunt: Asociațiile mileniste (asociația internațională a studenților în biblie, martorii lui Dumnezeu Iehova prin societatea de biblie și tratate sau sub orice altă denumire religioasă sau comercială s'ar prezenta) penticostaliștii, tremurătorii, biserica lui Dumnezeu apostolică, pocăiții, nazarenii, adventiștii reformiști, secerătorii, nihiliiștii, inochentiștii și stiliiștii.

Organele administrative și politice vor închide casele de rugăciuni ale acestora și vor dresa acte în conformitate cu dispozițiile legii pentru apărarea ordinii în stat.

Decizia precizează că nici o asociație sau grupare religioasă nu va putea funcționa dacă nu va obține în prealabil o recunoaștere și o autorizare din partea ministerului cultelor.

Decizia stabilește apoi condițiile cerute pentru autorizațiile asociațiilor locale, precizând că asociațiile religioase recunoscute de ministerul cultelor sunt numai următoarele:

Baptiștii, adventiștii de ziua șaptea și creștinii după evanghelie.

Noua legiuire mai precizează următoarele: Fiecare membru al unei organizații religioase trebuie să fi îndeplinit toate formalitățile legale de părăsirea cultului căruia i-a aparținut mai înainte.

Organizațiile locale nu pot funcționa decât cu cel puțin 50 de credincioși.

Adunările și predicile vor avea loc numai în casele de rugăciuni respective care vor trebui să fie departe de 200 metri cel puțin de celelalte lăcașuri de cult (sunt dispensate de aceasta casele de rugăciuni existente dela 14 Iunie 1938). Inchiderea caselor de rugăciuni se va face numai cu ordinul ministerului. Ceremoniile care trebuie să aibă loc în afară de casa de rugăciuni, precum înmormântări, se vor face cu prealabila autorizare.

Predicatorii trebuie să fie cetățeni români, să aibe 30 de ani, toate drepturile civile, să nu fi suferit condamnări, să aibe 4 clase secundare. Ca studii fac excepție predicatorii care au funcționat până acum.

Predicatorii își vor exercita funcțiunea numai în casa de rugăciuni a asociației.

Li se permite asociațiilor să deschidă școli pentru educația morală

și religioasă a copiilor și credincioșilor autorizate de ministerul cultelor.

Noua decizie prevede că în termen de 3 luni dela publicarea în Monitorul Oficial, organele locale sunt datoare să înainteze ministerului cultelor un tablou cu următoarele date: Sediul organizațiilor locale; numele și profesiunea membrilor din organele de conducere, localitățile căror aparțin organizațiile locale, localitatea unde este casa de rugăciuni, data de când funcționează, numele și profesiunea proprietarului casei de rugăciuni, numele, naționalitatea, vârsta, originea etnică și domiciliul predicatorului; numele, domiciliul, naționalitatea, vârsta, originea etnică a membrilor organizației indicând fiecareia cultul căruia i-a aparținut mai înainte, data părăsirii acestui cult, numărul și data certificatului de trecere și autoritatea care l-a eliberat. Netrimiteria acestor date atrage după sine dizolvarea organizației religioase și închiderea casei de rugăciuni. Decizia prevede trimiterea în fiecare an la Minister a unui tablou cu schimbările survenite cu privire la numărul membrilor și conducerea organizațiilor locale.

Și biserica unită?

Sub acest titlu dl profesor Nicolae Iorga a publicat în ziarul „Neamul Românesc” dela 9 Iulie c. următorul articol, pe care-l reproducem cu titlu de document:

Pașini vor fi observat cu prilejul investiturii noului Patriarh, o lipsă care trebuie caracterizată de uimitoare.

Erau acolo, unde și diplomații de toate religiile s'au grăbit să felicite deosebit de călduros pe părintele Nicodim, represintanții tuturor cultelor din România: șeful Bisericii evanghelice, unul din episcopii maghiari, episcopul național armenesc. Nu lipsea nici hogaș și nici rabinul Niemirover. Dar nu se vedea calota roșie și veșmântul de ceremonie, croit roman, al celei de-a doua Biserici românești.

De ce?

Era oare deplorabila repetare a gestului dela încoronarea regelui Ferdinand, când, în noua biserică ortodoxă dela Alba-Iulia, se aflau toți acești înfățișători ai altor credinți, asistând la un serviciu divin care nu era al lor, pe când prelații uniți erau afară, îndreptându-se că așa li-a ordonat Papa, pe când nunțul îmi spunea că nu aveau decât să nu-l întrebe?

Sau, cum mi s'a spus, invitația lor s'a făcut într'o formă care-i pune laolaltă cu șefii credincioșilor neromâni; și au luat aceasta ca o jignire?

De observat e și lipsa lor dela ședințele Senatului, unde se vede așa de des episcopul luteran.

O explicație mi se pare necesară.

N. Iorga

Dela Școala de cântăreți bisericești a eparhiei, din Nușeni.

Cursurile școlii de cântăreți bisericești din comuna Nușeni, jud. Someș, ale acestui an, au luat sfârșit.

Ctitorul acestei modeste — dar pline de însuflețire și de duhul adevăratei credințe — instituții, P. S. S. Episcopul Nicolae Colan a ținut cu toată dragostea, ca de această dată să se smulgă din mijlocul preocupărilor zilnice și să fie de față — la un frumos început — la examenul de diplomă al primei serii de absolvenți ai acestei școlii.

La acest examen au luat parte toți absolvenții acestei școlii din anul 1937 — afară de unul, Mateș Dumitru, fiind concentrat — făcând fiecare dovadă a unui an de praxă la una din bisericile eparhiei noastre.

Rezultatele obținute la examenul de diplomă ținut în zilele de 24—25 Maiu sunt următoarele:

Brisan Nicolae (bine), Crișan Viorel (bine), Ferent Nicolae (f. bine), Feșteu Gheorghe (bine), Mureșan Ioan (f. bine), Onet Gheorghe (f. bine), Perte Nicolae (f. bine), Șanta Vasile (f. bine), Suciș Ioan (f. bine), Todoran Dumitru (bine) și Zileriu Ioan (bine).

În ziua de 26 Maiu după săvâr-

șirea Sf. Liturghii, la care răspunsurile au fost date în cor de elevii școlii, a urmat serbarea de încheiere într'un cadru deosebit de impresionant, la care au luat parte și o mulțime de săteni, cu toate că era zi de lucru.

Corul școlii condus de d-l Ioan Mureșan — instructor — a executat frumos câteva bucăți corale, religioase, patriotice și populare.

După aceia d-l Nicodim Belea, directorul școlii de cântăreți a ținut o cuvântare, arătând greutățile începutului — școala fiind de-abea în al 3-lea an, expunând tot odată și rezultatele într'adevăr mulțumitoare, la cari s'a ajuns. La sfârșit P. S. S. Nicolae Colan exprimându-și mulțumirea de a fi văzut această modestă întru început instituție, pe calea progresului, a adresat elevilor un îndemn spre muncă nepregetată, călăuzită de duhul blândeții și a dragostei față de aproapele, împărtășindu-le arhierasca binecuvântare, ca munca depusă pe băncile școlii să fie spre folosul bisericii noastre și a neamului românesc.

Pr. FLORIAN GEOMOLEAN

CONFERINȚE PASTORALE

Cerc Religios.

În ziua de 24 Iunie a. c., grupul religios III din protopopiatul Lupșa și-a ținut a III-a misiune pastorală din anul acesta în parohia Ponor.

Serviciul divin a fost oficiat de soborul preoților din cerc în frunte cu președ. Pr. Gheorghe Lazăr. La finea sf. Liturghii, în cuvinte simțite Pr. Iosif Florea vorbește despre viața sfântului Ioan Botezătorul și misiunea sa înainte mergătoare lui Hristos. Urmează tot în biserică rugăciunile pentru morți și binefăcători ai bisericii.

Se continuă apoi în curtea cimitirului slujba sf. maslu, după care Preotul Irim Bordea în cuvinte populare vorbește poporului despre concubinaj și consecințele lui față de biserică și neam. La acest praznic au participat peste 250 credincioși, rămânând deosebit de mulțumiți față de rugăciunile și învățăturile date de preoți. Sfârșitul slujbelor au fost încheiate în biserică de preotul local I. Groza care a mulțumit tuturor pentru reușita cercului religios.

Ședința intimă. Preoții cu interes vădit au desbătut mai multe probleme cu caracter religios și național. ex.: concubinajul, străjeria, premilităria și altele ce formează azi o nouă atenție din partea bisericii.

Ședința viitoare s'a fixat în parohia ort. și vacantă de foarte mulți ani anume Mogoș-Valea-Barnei.

Pr. IFR. BORDEA

Cercul religios din Coșna.

Preoțimea din Valea-Bârgăului s'a întrunit în ziua de 25 Iunie 1939 în parohia Coșna, din prilejul sfințirii bisericii reparate și a casei parohiale. S'a oficiat serviciul divin de către cei prezenți și anume: pr. I. Spânul, paroh, pr. T. Ciuruș, I. Buzdug, N.

Cristea, A. Flămând, I. Suciș, Aug. Pop, ierom. V. Lunčan având ca protos pe P. C. Adm. protop. V. Mureșan ca delegat episcopesc. Remarcăm și prezența plăcută a P. C. prot.-stavrofor T. Petruc din Dorna și a pr. Ionescu, Gribovschi și Brătianu. Un număr impozant de credincioși a ascultat sfintele rugăciuni și predica frumoasă a păr. I. Suciș.

A urmat apoi prohodul regretatei fice a familiei pr. I. Spânul și panegiricul rostit de păr. T. Ciuruș, apoi sfințirea pridvorului bisericii. P. C. Adm. prot. V. Mureșan aduce binecuvântarea P. S. Episcop Nicolae iar păr. paroh mulțumiri tuturor celorce s'au ostenit și au ajutat la realizarea acestui frumos praznic.

Întreg cortegiul de preoți și număroși intelectuali și oaspeți, în frunte cum dl Primprețor al Dornei, se îndreaptă spre casa parohială; unde se face sfințirea ei. Această casă, refăcută complet și în stilul frumos bucovinean, este o podoabă a bisericii și a comunei și un bogat seceriș al muncii păr. I. Spânul.

Sfârșit programul serbării, s'a luat masa bogată în casa mult ospitalieră a familiei păr. paroh, unde s'a toastat pentru M. S. Regale, P. S. Episcop Nicolae, Excelența Sa Dl Rezydent al Ținutului Sucevei, Dl Prefect, paroh și alți binevoitori.

Țin să remarc, că parohia Coșna în frunte cu neobositul ei paroh a dovedit multă dragoste pentru cauzele Bisericii, jefind totul în vederea împlinirii lor. În special tactul pastoral al păr. paroh I. Spânul s'a dovedit și de data aceasta. Toate su-

mele cheltuite cu reparațiile nu i-au fost aprobate de unii răi voitori și prin concursul P. S. Episcop Nicolae și al Ex. D-lui Rezydent regal de Suceava, a obținut un act de aprobare în virtutea căruia este obligată comuna politică să acopere toate cheltuielile știut fiind că „dacă cultele minoritare se nizuiesc a face din locașurile lor de închinare cum și din casele slujitorilor lor, o podoabă de artă; cu atât mai mult noi ortodocșii.“

Cinste și vrednicie tuturor se cuvine!

Pr. T. CIURUȘ

Cerc religios.

În ziua de 25 Iunie preoțimea cercului II religios din prot. Huedin a ținut prima sa ședință în comuna Finciu, sub președinția pr. Gh. Miulescu. În dimineața zilei satul îmbracă haină de sărbătoare, primind numeroși oaspeți din satele învecinate. La ora 8 se oficiază serviciul divin de un sobor de preoți. Pr. T. Țiboca, plecând dela evanghelia zilei, arată minunatele vindecări prin care Isus Hristos și-a legitimat divinitatea Sa.

La ora 3 p. m. pr. Gh. Onețiu arată în conferința „România înainte

și după noua constituție“, bogatele realizări pe care Țara le-a înregistrat într'un timp așa de scurt — cea mai eclatantă dovadă a necesității din care a isvorit noul așezământ. Pr. A. Nicoară, combătând concubinajul într'o documentată conferință, scoate în evidență iminențele pericole care amenință cu distrugere cărămida de temelie a societății: familia. Pr. I. Matei vorbește cu un lux de exemple despre cultul sf. cruci și rolul pe care crucea l-a avut în spiritualitatea neamurilor. Modestele cruci, presărate pe ogoarele lumii creștine, au susținut incandescența care a încălzit suflete pioase. Inv. Homescu arată necesitatea și foloasele rugăciunii. Pr. T. Țiboca prezintă chestiuni de acută actualitate: problema sectară. D sa expune cu mult aparat critic — bazat pe texte scripturistice — pericolele pe care le prezintă sectele din punct de vedere creștin, național și social. Cine desfigurează dogma acela desigur desființează și granițele. Internaționalism spiritual și comunism bolșevic, iată țelul sectarilor. Face apoi un călduros apel, cerând mobilizarea în jurul altarelor pentru păstrarea patrimoniului sufletesc.

Pr. GH. ONEȚIU

INFORMAȚIUNI

Parastas pentru Regina Maria. Implinindu-se un an dela moartea Reginei Maria în ziua de 18 I. c. s'a săvârșit un parastas în Catedrala din Cluj de către un sobor de preoți, fiind de față șefii tuturor autorităților civile și militare, precum și numeroși intelectuali. La sfârșit păr. consilier Laurențiu Curea a rostit o predică, evocând elogiul neuitatei Crăieșe a întregirii neamului românesc. Amintirea ei glorioasă va rămâne mereu vie în sufletul generațiilor de azi și de mâine, îndemnându-le la luptă și jertfă pentru slava Țării întregite pe veci.

† **Adina Lucia Jinga.** D-na și D-l prof. Victor Jinga, subsecretar de stat la Ministerul Economiei naționale au fost încercați de o mare durere prin pierderea fetiței lor, în vârstă de 16 luni. Ceremonia funebă a avut loc Duminecă 13 I. c. la cimitirul central din Cluj, unde venise o asistență aleasă și întristată. Păr. prot. N. Vasiliu a improvizat o predică plină de duioșie pentru îngerașul ce dormea senin într'o risipă de flori albe. Pe aripi de vis el a sburat spre bolțile albastre, însoțit de ochii înlăcrâmați ai părinților și prietenilor cari l-au iubit. Din sferile lui serafice, coboare încet în inimile rănite raza mângâierilor divine.

O nouă mănăstire în Ardeal. I. P. S. S. Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop și mitropolit al Ardealului, a propus Asociației foștilor luptători dela Porumbacu jud. Făgăraș ridicarea unei mănăstiri. Această mă-

năstire urmează să fie înălțată în locul celei distruse în sec. XVIII de Habsburgii catolici, dușmanii neamului și credinței noastre strămoșești.

I. P. S. Patriarh la Maglavit. I. P. S. S. Patriarhul Nicodim Munteanu va vizita Maglavitul pentru a vedea lucrările în curs de executare și a da sfaturi în legătură cu unele proiecte. Deasemeni decedatul moșier arhimilionar Ion Stănescu a lăsat prin testament, dorința ca pe moșia sa, care cuprinde și Maglavitul, să se clădească un dispensar cu paturi pentru numeroșii bolnavi, cari se îndreaptă zilnic spre locul numit „La Buturugi“. În chipul acesta Maglavitul poate deveni un Lourdes românesc.

† **Prof. N. Cotăchescu.** Dumineca trecută a avut loc la Iași înmormântarea prof. univ. N. Cotăchescu, una din cele mai cunoscute figuri ale Moldovei. Defunctul a ocupat demnități mari în stat, cum a fost aceea de ministru al Instrucțiunii publice și președinte al Senatului. Bărbat înțelept și de rar echilibru moral, regretatul învățat ieșean s'a bucurat de largi simpatii în toate cercurile intelectuale. Odihnească în pace.

Omagiu lui Octavian Goga. La Karlsbad s'a desvelit în 9 Iulie a. c. un bust al poetului Octavian Goga. S'a fixat o placă comemorativă pe frontispiciul casei unde marele dispărut își petrecea vacanțele. A luat cuvântul d-l Rotterberger, directorul băilor. A răspuns d-l V. Ciobanu mulțumind pentru inițiativa luată. Au participat d-na Veturia O. Goga, și alți oaspeți români dela băi.

Anglia și România. Legăturile noastre cu Marea Britanie devin tot mai strânse, atât din punct de vedere cultural cât și economic. Astfel, zilele trecute a fost semnat la Londra aranjamentul financiar tehnic prin care Anglia acordă României un împrumut de 5 milioane 501 mii lire sterline conform acordului încheiat în 11 Mai 1939.

Măsuri anti-creștine în Danzig. Senatul din Danzig a hotărât să suprimă cursurile de religie din toate școlile Orașului Liber. Aceste cursuri vor fi înlocuite prin lecții asupra ideologiei național-socialiste. Zeci de imperii s'au creat și s'au prăbușit; cuvântul Domnului a rămas însă. Cred oare senatorii danzighezi că'l vor putea suprima cu astfel de măsuri?

O hotărâre înțeleaptă. Guvernul Letoniei a adus la cunoștință că în scurt timp toate femeile, care dețin funcțiuni publice sau particulare, vor fi obligate să renunțe la ele, pentru a se dedica exclusiv vieții de familie. E o măsură înțeleaptă a unei țări mici, dar cu grije de viitorul ei.

Studentii teologi la Cluj. Zilele Acestea un grup de studenți dela Academia Teologică din Arad au vizitat orașul nostru. Sub conducerea dlor prof. Dr. I. Șiclovan, Dr. C. Decerea și Dr. P. Vancea studenții au vizitat toate instituțiile culturale și religioase din capitala Ardealului. Grupul de studenți teologi a plecat din Cluj spre alte centre din țară.

Lupta pentru pace. Căutând să asigure echilibrul european Anglia face mari eforturi financiare pentru înarmarea ei. Astfel de curând a fost publicată o nouă cerere de credite suplimentare în sumă de 40 milioane lire pentru serviciile aviației. Totalul brut al creditelor destinate aviației era de 26,625.000 lire sterline. Împreună cu noile credite, atinge suma de 300,625.000 lire sterline. Efectivele forțelor aeriene britanice fără contingentele indiene care au fost de 118.000 vor fi ridicate la 150.000 oameni. Deasemenea guvernul englez a dispus deschiderea unui credit de 12 milioane lire sterline pentru fortificarea insulei Malta care ocupă o minunată poziție strategică în Mediterană.

Pregătirile din Danzig. Germania continuă pregătirile militare la Danzig deoarece, se afirmă, d. Hitler ar fi asigurat pe danzighezi că momentul hotărâtor nu ar fi îndepărtat. Anglia, Franța și Polonia însă nu par a fi dispuse să mai tolereze vreo agresiune în Europa. Astfel situația se menține îngrijorătoare, deși în general se crede că d. Hitler nu va face un pas riscat.

O reformă radicală în vechea Austrie. Monitorul Oficial din Viena a publicat regulamentul pentru aplicarea impozitului bisericesc. Se suprimă de aci înainte plata de către stat a salariilor preoților, căci vor fi plătiți de aci înainte din produsul impozitului bisericesc. Statul nu va mai suporta cheltuielile de întreținere

și renovare ale bisericilor. Aceasta lege impune noi sarcini catolicilor austriaci, care reprezintă 90 la sută din populație.

Așa dară Statul hitlerist se separă de Biserică. Fapt grav, cu urmări grave.

Preoții Laurențiu, Patriciu și Simeon Curea mulțumesc tuturor fraților în Hristos pentru cuvintele de mângâiere ce le-au adresat din prilejul trecerii la cele vecinice a iubitului lor părinte, Preotul Gavril Curea din Dolu.

Armata sângelui generos. Crucea Roșie suedeză își propune să înroleze 10.000 de „dătători de sânge“ voluntari, aparținând diferitelor grupuri sangvine. Autoritățile medicale superioare din Stockholm au luat măsuri în vederea înființării stocului de sânge uman destinat să fie transfuzat în caz de război răniților gravi. Astfel, „furnizorii de sânge“, oameni recrutați în chip benevol, sunt examinați cu privire la capacitatea lor de a da un sânge nu numai sănătos, dar și putând rezista unei conservări mai îndelungate. În caz că examenul este satisfăcător, i se ia o cantitate de sânge care să nu pericliteze sănătatea sau chiar viața donatorului; sângele este trecut direct în fiole de sticle, din care a fost scos în prealabil aerul. Sticlele etichetate, cu data și specificul sângelui din ele, sunt apoi puse la păstrat într'o încăpere cu temperatura regulabilă.

Până acum s'au și strâns de altfel câteva sute de „conserve de sânge“ și laboratorul respectiv lucrează necentenit, căci afluența patrioților donatori de sânge este mare. Se remarcă în chip deosebit numărul cel mare de femei aflate în rândurile acestor adevărate „armate a sângelui“.

Mulțumită publică.

Deși vremurile de azi sunt foarte grele, totuși se mai găsesc oameni de suflet, cari sprijinesc cu dragă inimă sfânta instituție a Domnului.

Între aceștia trebuie să amintim cu toată dragostea pe următorii donatori cari s'au gândit la sărăcuța bisericuță din Colibița, pe care au înzestrat-o din puținul lor avut cu următoarele obiecte:

2 Minee pe lunile Iulie și August, donate de primul episcop al bisericii din Colibița dl George Tanca.

1 Triod compactat în pânză și piele, în valoare de 850 Lei, donat de d-na Căp. Vărzescu din Cluj.

1 Triod în valoare de 850 Lei, donat de dș. Silvia și Mărioara Drogariu din Oradea.

1 Mineiu pe luna Ianuarie în valoare de 500 Lei, donat de d-na Prof. Leontina Popovici din Cernăuți.

D-l Ioan Vrașmaș I. Simion din Colibița a donat 5 jug. pământ pentru fânaț, ca sesiune parohială.

Rugăm pe vrednicii donatori ca să primească pe această cale cele mai sincere și mai calde mulțumiri pentru gestul lor mărinimos față de bisericuța noastră.

Colibița, 10 Iunie 1939.

Pr. Aug. Manu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut Nr. 7 pe Iulie 1939 al revistei „Viața Ilustrată“ de sub direcția P. S. Episcop Nicolae Colan, cu următorul sumar:

Grigore Popa: Eminescu: Tâmplă tutelară; Grigorie T. Marcu: Luceafărul răzbunat; Ion Goron: Pildele lui Isus; Pr. Teodor Ciceu: Prinosis și Dar ceresc (poezii); Al. Străoneanu-Balaș: Rondelul dimineții și Plecările... (poezii); Ilarion V. Felea: Prinosis memoriei lui Eminescu; G. L. Munteanu: Noul Patriarh al României; Eugenia Mureșanu: La sfârșit de an; L. Bologa: Sfințenia muncii; Aurel Zegreanu: Țăran analfabet și Văd lumină (poezii); Pr. V. Șeuleanu: Sectanții sunt buni patrioți? V. Mateiu, I. T. și A. C.: Cronica literară. Gr. T. M.: Cronica internă. Gr. T. M.: Cronica externă. Viața veselă. Numeroase ilustrații.

Dr. D. Stăniloae: Anuarul XV pe 1938—1939 al Academiei Teologice Andreiane. Sibiu, 1939. 260 pagini. Cuprinde pe lângă datele școlare, următoarele studii:

O luptă pentru ortodoxie în Țara Hațegului, de Prof. Dr. D. Stăniloae; Documente istorice și doctrinale: actual prin care s'a promulgat dogma infailibilității papale, de Prof. I. Beleuță; Tundera clericală, de Dr. I. Hradil; Vinul în Vechiul Testament, de Prof. Dr. N. Neaga; Paulinism și Stoicism, de Prof. Dr. Grigorie T. Marcu; Pentru o mai bună pregătire a viitorilor preoți, de Prof. Spiridon Cădea; Din cauzele bolșevismului rusesc, de Prof. Al. Popa; O novelă necunoscută a împăratului bizantin Andronic II Paleologul, cel Bătrân (Text, traducere, comentariu), de Prof. Dr. Liviu Stan; Creștinismul ca factor determinant în concepția muzicii, de Prof. Petru Gherman; Evanghelia în viața omenească, de Pr. Virgil Runceanu, stud. an. IV. Anuarul de față este o publicație valoroasă ce face cinste Academiei teologice sibiene și profesorilor ei.

Preot Ilarion V. Felea: Teologie și Preoție. Arad, 1939. 50 pagini. Prefat 20 Lei. Un studiu de mare utilitate, scris într-o formă succintă și clară, menit a lămuri practic raportul dintre teologie și preoție. Il recomandăm călduros clerului nostru, pentru care pâr. profesor Il. V. Felea scrie de mult cu deosebită râvnă și pricepere.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4520/1939.

Comunicat.

Sf. Sinod în ședința sa dela 27 Iunie 1939 a adus următoarea hotărâre: „În cazuri de neînțelegeri între ei, preoții sunt oprți de a se mai adresa direct instanțelor civile fără prealabila învoire a Chiriarhului lor“, ceea ce aduce la cunoștința tuturor preoților.

Consiliul eparhial.

Nr. 4526/1939.

Comunicat.

Al 67-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preotesc“ al Eparhiei noastre s'a acordat în suma de 59.500 Lei (cincizeci și nouă mii cinci sute lei) familiei fieiertatului preot Ion Demian, fost paroh în Someșeni, decedat în ziua de 29 Iunie 1939.

Pentru acest deces care este al VII-lea în a. c. se va reține dela fiecare membru al fondului câte o co-

tizație excepțională în suma de 142 Lei cf. art. 4, lit. c. din regulamentul fondului.

Consiliul eparhial.

Nr. 4329/1939.

Comunicat.

Al 68-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preotesc“ al Eparhiei noastre s'a acordat în suma de 59.600 Lei (cincizeci și nouă mii șase sute lei) familiei fieiertatului preot pensionar Gavril Curea din Dol, decedat în ziua de 2 Iulie 1939.

Fiind al 8-lea caz de moarte în a. c., se va reține dela fiecare membru al fondului, câte o cotizație excepțională în suma de 142 Lei cf. art. 4, lit. c. din regulamentul fondului.

Consiliul eparhial.

Nr. 4396/1939.

Comunicat.

Al 69-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preotesc“ al Eparhiei noastre s'a acordat, în suma de 16.150 Lei (șasesprezecemii unasută cincizeci lei) familiei fieiertatei preotese Reghina Stefan Miclea din Copalnic, prof. Cetatea de Peatră, decedată la 17 Iunie 1939.

Ajutorul s'a acordat cf. art. 5, lit. b. din regulamentul fondului.

Cluj, la 6 Iulie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 4504/1939

CONCURS

Prin aceasta se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj, cu termenul de 15 Sept. a. c.

1. Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

- Actul de naștere și botez dela oficiul parohial;
- Certificat de bacalaureat;
- Certificat medical, prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului;
- Declarația petiționarului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic, va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restitui fondului seminarial toate spesele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile însoțite de aceste documente, se vor înainta Consiliului, până la 15 Septembrie a. c.

Cereri intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

2. Nu se vor primi decât candidați înzestrați cu darul de a cânta.

3. Candidații primiți se vor prezenta în ziua de 29 Septembrie la vizită medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atâră primirea definitivă în Academie.

Atât cei primiți cât și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de 29—30 Septembrie.

4. Examenle și colocviile restante se vor face în 25—28 Septembrie. Termenul excepțional din Februarie s'a suprimat. Astfel ceice nu se vor prezenta sau vor fi respinși dela examene și colocvii vor fi considerați repetenți.

5. După 30 Septembrie nu vor mai fi înscriși decât candidații din sesiunea de toamnă de bacalaureat, (în an I).

6. Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxă de înscriere, 100 Lei pentru bibliotecă și 100 Lei taxă pentru anuar,

Pentru întreținerea la Internatul Academiei, studenții vor avea să solvească o taxă anuală de 8000 Lei. În patru rate: la înscriere 2000 Lei, la 1 Decembrie 2000 Lei, la 1 Februarie 2000 Lei și 1 April 2000 Lei.

7. În 30 Septembrie toți clericii se vor mărturisi și cumineca, iar în 1 Octombrie se va face deschiderea anului școlar.

8. Până la 30 Septembrie studenții vechi vor achita toate restanțele, precum și cel puțin o rată pentru anul școlar 1939—40, altfel nu vor putea fi primiți în Academie sub nici un motiv.

9. Toți clericii vor locui în Internatul Academiei. Externi nu se vor mai admite sub nici o condiție.

10. Burse sau alte ajutoare se vor da în semestrul II.

11. Fiecare student primit în Academie va aduce cu sine cel puțin 4 schimburi de rufe în stare bună.

Toți studenții sunt obligați să poarte vestă închisă de culoare neagră.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorițele satorite de Regulamentul Academiei.

12. Nici un student nu poate cere în acelaș timp, ca student ordinar, alte institute de învățământ.

Dela dispozițiile de mai sus nu se va face nici o excepțiune.

Cursurile regulate încep la 2 Oct.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 3 Iulie 1939.

† Nicolae, Episcop.

Valer Mateiu, secretar subst.

Nr. 949/1939.

(28) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. I-a Someșeni, protopopiatul Cluj, devenită vacantă prin decesul parohului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile, socotit dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat cu referire însă la ord. Minist. în vigoare.
2. Sesiune parohială de 12 iug. arător.

3. Interesele după fondul sesiunii parohiale până la achiziția imobilului corâspunzător depunerii.

4. Dreptul de a paște 3 vite în pășunea comunală.

5. Locuință coresponszătoare închiriată de parohie, până la edificarea unei case parohiale.

6. Stola stabilită de consiliul parohial în ședința din 12/III. 1933.

Candidații își vor înainta în termenul fixat, toate actele, cu cerere, adresată Ven. Consiliu Eparhial. În parohie se pot prezenta cu avizul protopopului, conform art. 47 din regulamentul până la 8 zile înainte de alegere.

Cluj, la 12 Iulie 1939.

Consiliul parohial din Someșeni în înțelegere cu oficiul protopopesec.

Protopop N. Vasiu.

Nr. 4159/1939.

(26) 2—3

Concurs din oficiu.

Pentru întregirea postului de preot din parohia Peteritea, protopopiatul Lăpuș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat conform calificăției.
2. Sesiune parohială 16 iug., 78 stj. conform inventarului, arător, fânaș și pășune.

3. O mierță de cucuruz nesfârmat la cules toamna, dela fiecare familie.

4. Stolele obicinuite.

5. Locuința în școală, proprietatea bisericii.

Candidații își vor înainta cererile de concurs potrivit legii în termenul deschis Consiliului eparhial, pentru a fi numiți fără alegere.

Cluj, la 3 Iulie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 391/1939 prot.

(27) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de cantor în parohia Gherla, protopopiatul Dej, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă de locuit, constătătoare din 2 camere și cămară de lemne.
2. Folosința alor 6 jughere de pământ, clasa I.
3. Venitele stolare obicinuite.

4. Intrucât cel ales va avea diploma de absolvire a școlii de cântăreți, vom interveni la Ministerul Cultelor pentru a fi luat în bugetul Statului spre a primi salarul de cantor, ca și cei din vechiul regat.

Nu vor fi luați în candidație decât numai absolvenții școlilor de cântăreți, precum și cei ce au diploma de cantor.

Candidații își vor înainta cererile însoțite de diploma de cantor, oficiului nostru parohial în termenul fixat, trebuind să se prezinte Dumineca sau în vre-o sârbătoare la biserică pentru a cânta în strană, arătându-și priceperea în cântări și tipic, și pentru a face cunoștință cu poporul.

Vor fi preferați cei ce sunt în stare de a forma și conduce cor bisericesc.

Din ședința consiliului parohial din Gherla ținută în 22 Iunie 1939.

Dum. Giurgiuca Teodor Chiriac,
paroh notar

Văzut:

Z. Man, protopop.

Nr. 204/1939.

(25) 3—3

CONCURS

În conformitate cu dispozițiunile Ven. Consiliu Eparhial de sub Nr. 1455/1939, se publică concurs pentru ocuparea postului de protopop al tractului Turda, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Venitele parohiei centrale Turda, al cărei paroh este protopopul.
3. Venitele legale după postul de protopop.

Candidații îndreptățiți conform concluzului congresual Nr. 111 din 1888 să și înainteze cererile înzestrate cu documentele necesare în termenul fixat Ven. Consiliu Eparhial din Cluj.

Turda, din ședința consiliului protopopesec, ținută la 11 Martie 1930.

Președ.-Protopop: Secretar:

Romul Popa Pr. Emil Mureșanu
adm. prot.

Nr. 3997/1039.

Aprobat.

Din ședința Consiliului eparhial ținută în 22 Iunie 1939.

† Nicolae, Episcop.

Ion Goron, secretar.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj-